

ISSN 2719-7859

Raportowanie wyników w laboratoriach badawczych

wymagania i błędy w realizacji punktu 7.8 normy ISO 17025

Justyna Król

19.03.2026

1

Ponad **950**
laboratoriów w **60**
krajach na
świecie.

2

63 000
pracowników na
świecie.

3

Ponad **200 000**
metod
analitycznych w
portfolio i **450 mln**
wykonywanych
testów rocznie.

4

6,94 mld EUR
przychodu w 2024
roku i wzrost o
4,7% względem
roku 2023.

Ekspertyza i kompetencje
700 pracowników w laboratoriach
w całej Polsce, w tym 170 w
badaniach środowiskowych.
Akredytowane Laboratoria - AB 213
– badania środowiskowe oraz
pobieranie próbek realizowane na
terenie całego kraju, AB 746 –
pomiar w środowisku pracy.

Lider rynku
Nr 1 w Polsce w badaniach
żywności i środowiska
Akredytowane pobieranie i analizy
dla ścieków, wody, gruntów
Badania biegłości SILESIALAB

Kompleksowa obsługa

Środowisko, stanowiska pracy, emisja
i imisja, azbest, żywność i pasze,
suplementy diety i leki, kosmetyki,
środki ochrony roślin, audyty i
doradztwo

Doskonała logistyka

6 centrów logistycznych
40 pracowników logistyki
18 pomiarowców w obszarze
pomiarów emisji i stanowisk pracy

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA-NC

PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02

POLSKA NORMA

ICS 03.120.20

PN-EN ISO/IEC 17025

Wprowadza
EN ISO/IEC 17025:2017, IDT
ISO/IEC 17025:2017, IDT

Zastępuje
PN-EN ISO/IEC 17025:2005

**Ogólne wymagania dotyczące kompetencji
laboratoriów badawczych i wzorcujących**

	Stronica
Wprowadzenie do Normy Europejskiej	4
Wprowadzenie	5
1 Zakres normy	6
2 Powołania normatywne	6
3 Terminy i definicje	6
4 Wymagania ogólne	8
4.1 Bezstronność	8
4.2 Poufność	8
5 Wymagania dotyczące struktury	9
6 Wymagania dotyczące zasobów	10
6.1 Postanowienia ogólne	10
6.2 Personel	10
6.3 Pomieszczenia i warunki środowiskowe	10
6.4 Wyposażenie	11
6.5 Spójność pomiarowa	12
6.6 Wyroby i usługi dostarczane z zewnątrz	13
7 Wymagania dotyczące procesu	13
7.1 Przegląd zapytań, ofert i umów	13
7.2 Wybór, weryfikacja i walidacja metod	14
7.2.1 Wybór i weryfikacja metod	14
7.2.2 Walidacja metod	15
7.3 Pobieranie próbek	16
7.4 Postępowanie z obiektami do badań lub wzorcowań	17
7.5 Zapisy techniczne	17
7.6 Ocena niepewności pomiaru	17
7.7 Potwierdzenie ważności wyników	18
7.8 Raportowanie wyników	18
7.8.1 Postanowienia ogólne	18
7.8.2 Wspólne wymagania dotyczące raportów (sprawozdań z badań, świadectw wzorcowania lub sprawozdań z pobierania próbek)	19
7.8.3 Wymagania szczególne dotyczące sprawozdań z badań	20
7.8.4 Wymagania szczególne dotyczące świadectw wzorcowania	20
7.8.5 Raportowanie pobierania próbek – wymagania szczególne	20
7.8.6 Przedstawianie stwierdzeń zgodności	21
7.8.7 Przedstawianie opinii i interpretacji	21
7.8.8 Zmiany do raportów	21
7.9 Skargi	21
7.10 Przegląd zgodności z wymaganiami	21

- RAPORTY z badań
WYMAGANIA

- 7.8.1.1 Wyniki powinny być **przeglądane i autoryzowane** przed wydaniem
- 7.8.1.2 Wyniki powinny być **przedstawiane** dokładnie, jasno, **jednoznacznie i obiektywnie**, zwykle w raporcie [...] i powinny zawierać **wszystkie informacje uzgodnione z klientem i niezbędne do interpretacji wyników oraz wszystkie informacje wymagane w zastosowanej metodzie**. Wszystkie wydane raporty powinny być zachowywane jako zapisy techniczne.
- 7.8.1.3 Jeżeli zostało to uzgodnione z klientem, **wyniki mogą być przedstawiane w sposób uproszczony**. Każda informacja wymieniona od 7.8.2 do 7.8.7, która nie jest przedstawiana klientowi, powinna być łatwo dostępna

7.8.2 Wspólne wymagania dotyczące raportów

7.8.2.1 Każdy raport powinien zawierać **co najmniej niżej podane informacje**, chyba że laboratorium ma **ważne powody**, aby tego nie robić, minimalizując przy tym jakąkolwiek możliwość niezrozumienia lub niewłaściwego użycia:

a) tytuł (np. „Sprawozdanie z badań” lub „Świadectwo wzorcowania” lub „Sprawozdanie z pobierania próbek”);

b) nazwę i adres laboratorium;

c) miejsce wykonania działalności laboratoryjnej, w tym, gdy jest ona realizowana w siedzibie klienta lub w miejscach innych niż stałe siedziby laboratorium lub w powiązanych tymczasowych lub ruchomych siedzibach laboratorium;

d) jednoznaczną identyfikację zapewniającą, że wszystkie jego elementy są uznawane za część kompletnego raportu, oraz jednoznaczną identyfikację końca;

e) nazwę i dane kontaktowe klienta;

f) identyfikację zastosowanej metody;

g) opis, jednoznaczną identyfikację i, jeżeli to konieczne, stan obiektu;

h) datę przyjęcia obiektu(-ów) do badania lub wzorcowania i datę pobrania próbki, gdy jest to istotne dla ważności wyników i ich zastosowania;

i) datę(-y) wykonania działalności laboratoryjnej;

j) datę wydania raportu;

k) odwołanie się do planu pobierania próbek i zastosowanej przez laboratorium lub inną organizację metody pobierania próbek, gdy jest to istotne dla ważności wyników i ich zastosowania;

l) stwierdzenie, że wyniki dotyczą wyłącznie obiektów badanych, wzorcowanych lub poddanych pobieraniu próbek;

m) wyniki wraz z, tam gdzie to właściwe, jednostkami miary;

n) uzupełnienia, odstępstwa lub ograniczenia metody;

o) identyfikację osoby (osób) autoryzującej(-ych) raport;

p) wyraźną identyfikację wyników dostarczanych przez zewnętrznych dostawców.

7.8.2.2

Laboratorium powinno ponosić **odpowiedzialność** za wszystkie informacje przedstawiane w raporcie, **poza informacjami** dostarczonymi przez klienta.

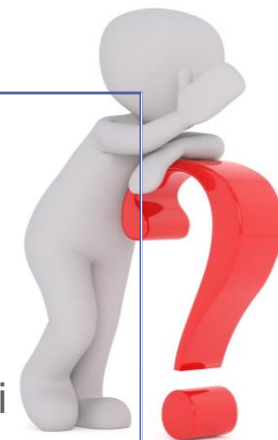
Dane dostarczane przez klienta powinny być **jednoznacznie** zidentyfikowane.

Dodatkowe zastrzeżenie powinno być przedstawione w raporcie, gdy informacje są dostarczone przez klienta i mogą wpływać na ważność wyników.

W przypadku gdy laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za etap pobierania próbek (np. próbka została dostarczona przez klienta), w raporcie należy zamieścić stwierdzenie, że **wyniki odnoszą się** do otrzymanej próbki.

7.8.3.1 Oprócz wymagań podanych w 7.8.2, sprawozdania z badań powinny zawierać, **jeżeli to konieczne do interpretacji wyników**, następujące dane:

- informacje o specyficznych warunkach badania, takich jak warunki środowiskowe;
- jeżeli to istotne, stwierdzenie zgodności z wymaganiami lub specyfikacjami (patrz 7.8.6);
- jeżeli ma to zastosowanie, niepewność pomiaru przedstawioną w tych samych jednostkach miary co wielkość mierzona lub jako odniesienie do wielkości mierzonej (np. procent), kiedy:- jest to istotne dla ważności lub zastosowania wyników badań;- jest to uzgodnione z klientem;- niepewność pomiaru wpływa na zgodność z wyspecyfikowaną granicą;
- jeżeli to właściwe, opinie i interpretacje (patrz 7.8.7);
- dodatkowe informacje, które mogą być wymagane w określonych metodach, przez organy regulacyjne, klientów lub grupy klientów.

7.8.5 Raportowanie pobierania próbek - wymagania szczególne

Gdy laboratorium jest odpowiedzialne za pobieranie próbek, oprócz wymagań podanych w 7.8.2, jeżeli to konieczne do interpretacji wyników, raporty powinny zawierać:	datę pobierania próbek;	
	jednoznaczną identyfikację przedmiotu lub materiału podlegającego pobieraniu (w tym nazwę producenta, oznaczenie modelu lub typu i numery seryjne, jeżeli jest to właściwe);	
	miejsce pobierania próbek, w tym wszystkie schematy, szkice oraz fotografie;	
	odniesienie do planu pobierania próbek i metody pobierania;	
	szczegóły dotyczące warunków środowiskowych podczas pobierania próbek, które mają wpływ na interpretację wyników;	
	informacje wymagane do oceny niepewności pomiaru późniejszych badań lub wzorcowań.	

7.8.8.1 Gdy wydany raport wymaga zmiany, poprawy lub ponownego wydania, każda zmiana informacji po winna być wyraźnie zidentyfikowana oraz, jeżeli to właściwe, w raporcie powinna być podana przyczyna zmiany.

7.8.8.2 Zmiany do już wydanego raportu powinny być wprowadzane tylko w formie dodatkowego dokumentu lub przekazu danych zawierającego stwierdzenie „Zmiana do raportu, numer kolejny [lub zidentyfikowanego w inny sposób]”, lub inne równoważne sformułowanie. Takie zmiany powinny spełniać wszystkie wymagania niniejszego dokumentu.

7.8.8.3 Gdy konieczne jest wydanie całkowicie nowego raportu, powinien być on jednoznacznie zidentyfikowany i powinien zawierać odniesienie do pierwotnego dokumentu, który zastępuje.

7.8.6.1 Gdy przedstawiane jest stwierdzenie zgodności ze specyfikacją lub wymaganiem, laboratorium powinno udokumentować przyjętą zasadę podejmowania decyzji, biorąc pod uwagę poziom ryzyka związanego z przyjętą zasadą (takiego jak błędna akceptacja i błędne odrzucenie oraz założenia statystyczne) i zastosować zasadę podejmowania decyzji.

UWAGA Gdy zasada podejmowania decyzji jest określona przez klienta, przepisy lub dokumenty normatywne, dalsze rozpatrywanie poziomu ryzyka nie jest konieczne.

7.8.6.2 Laboratorium powinno przedstawić stwierdzenie zgodności w taki sposób, aby stwierdzenie jasno identyfikowało:

- a) do których wyników odnosi się stwierdzenie zgodności;
- b) które specyfikacje, normy lub ich części są spełnione, a które nie;
- c) zastosowaną zasadę podejmowania decyzji (o ile nie jest ona właściwie określona we wskazanej specyfikacji lub normie).

7.8.7.1 Gdy są przedstawiane opinie i interpretacje, laboratorium powinno zapewnić, aby tylko personel upoważniony do wyrażania opinii i interpretacji wydawał odpowiednie oświadczenia. Laboratorium powinno udokumentować podstawy wydawania opinii i interpretacji.

UWAGA Ważne jest, aby odróżniać opinie i interpretacje od stwierdzeń w inspekcji i certyfikacji wyrobów, tak jak jest to przewidziane w ISO/IEC 17020 i ISO/IEC 17065 oraz od stwierdzeń zgodności, jak wskazano w 7.8.6.

7.8.7.2 Opinie i interpretacje przedstawiane w raportach powinny opierać się o uzyskane wyniki badań lub wzorcowań i powinny być jednoznacznie zidentyfikowane jako takie.

7.8.7.3 Gdy opinie i interpretacje są bezpośrednio przekazywane w rozmowie z klientem, zapisy z rozmów powinny być zachowywane.

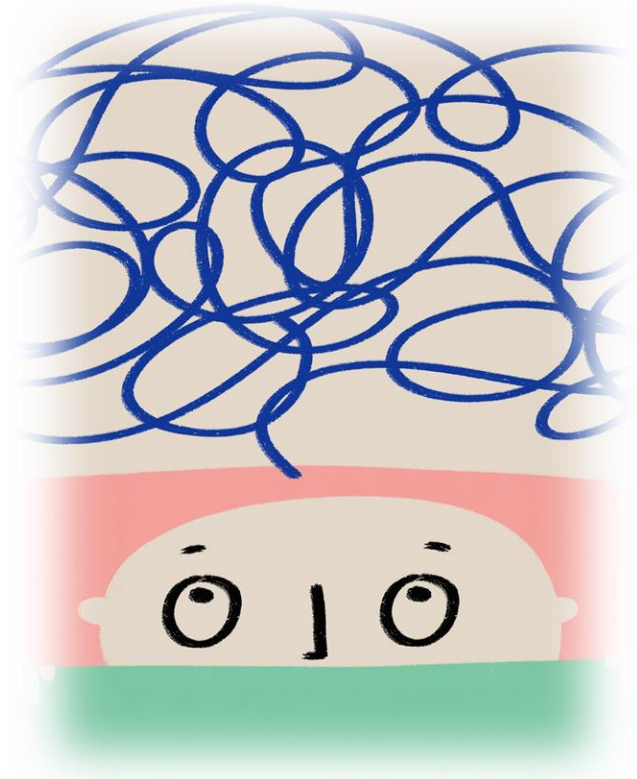

- RAPORTY z badań
BŁĘDY

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-NC-ND](#)

- x Brak identyfikacji miejsca wykonania działalności laboratoryjnej;
- x Niejednoznaczna identyfikacja zapewniająca, że wszystkie elementy raportu są uznawane za część kompletnego raportu, oraz niejednoznaczna identyfikacja końca raportu;
- x Brak opisu, jednoznacznej identyfikacji obiektu;
- x Brak daty przyjęcia obiektu(-ów) do badania, daty pobrania próbki, gdy jest to istotne dla ważności wyników i ich zastosowania;
- x Niejednoznaczne określenie datę(-y) wykonania działalności laboratoryjnej;
- x Brak odwołania się do planu pobierania próbek i zastosowanej przez laboratorium lub inne organizacje metody pobierania próbek, gdy jest to istotne dla ważności wyników i ich zastosowania;
- x Brak stwierdzenia, że wyniki dotyczą wyłącznie obiektów badanych, wzorcowanych lub poddanych pobieraniu próbek;
- x Brak uzupełnienia, odstępstwa lub ograniczenia metody;
- x Brak wyraźnej identyfikacji wyników dostarczanych przez zewnętrznych dostawców.

- Niejednoznacznie zidentyfikowane dane przedstawiane przez Klienta
- Brak dodatkowych zastrzeżeń w raporcie, gdy informacje są dostarczone przez klienta i mogą wpływać na ważność wyników
- Brak informacji, że wyniki odnoszą się do otrzymanej próbki

- Brak daty pobierania próbek;
- Niejednoznaczna identyfikacja przedmiotu lub materiału podlegającego pobieraniu,
- Niejednoznacznie zidentyfikowane miejsce pobierania próbek, brak schematów, szkiców lub fotografii;
- Brak odniesienia do planu pobierania próbek i metody pobierania;
- Brak szczegółów dotyczących warunków środowiskowych podczas pobierania próbek, które mają wpływ na interpretację wyników;
- Brak informacji wymaganych do oceny niepewności pomiaru późniejszych badań

